

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Obdo/2/2020
Identifikačné číslo spisu: 2508899498
Dátum vydania rozhodnutia: 29.10.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Ivana Izakovičová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:2508899498.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: Jadrová a vyrad'ovacia spoločnosť, a.s., so sídlom Tomášikova 22, Bratislava, IČO: 35 946 024, proti žalovanému: Obec Ostrov, 922 01 Ostrov, IČO: 00 312 827, zastúpenému advokátom JUDr. Jozefom Bolješikom, Radlinského 50, Piešťany, o zaplatenie 46.793,17 eur s prísl., vedenom na Okresnom súde Piešťany pod sp. zn. 7Cb/1/2008, v konaní o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Trnave zo dňa 28. mája 2019, č. k. 21Cob/25/2018-618, takto

rozhodol:

- I. Dovolanie žalovaného o d m i e t a.
- II. Žalobca m á n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Piešťany, ako súd prvej inštancie, rozsudkom z 23. novembra 2017, č. k. 7Cb/1/2008-525 žalobu zamietol. Žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.
2. Súd prvej inštancie zistil, že medzi stranami bola uzatvorená Zmluva o dielo č. 21/92, medzi žalobcom ako objednávateľom, pôvodne označeným ako SEP - Atómové elektrárne Bohunice - odštepny závod Jaslovské Bohunice a na strane zhotoviteľa bol uvedený Obecný úrad Ostrov - prevádzkareň, zastúpená starostom L. M., IČO: 00 312 827. Na základe uvedenej Zmluvy bola žalobcom poskytnutá zhotoviteľovi zálohová platba v sume 1.800 000,- Sk, ktorá bola poukázaná na účet č. 97731212 vedený VÚB a.s. K platbe bola vyhotovená zálohová faktúra č. 8/97 zo dňa 06.08.1997, v ktorej je ako dodávateľ označený Obecný úrad Ostrov - prevádzkareň, IČO: 00 312 827, ktorá je v dolnej časti opatrená pečiatkou Obecný úrad Ostrov - prevádzkareň a nečitateľný podpis. K Zmluve o dielo okrem iných bol uzatvorený Dodatok č. 3, dňa 14.08.1996, ktorým sa zmenilo označenie zhotoviteľa na Obecný úrad -prevádzkareň Ostrov, zastúpený vedúcim prevádzky L. U., IČO: 00 312 827.
3. Prvoinštančný súd vykonaným dokazovaním, zistil, že bez uvedenia dátumu bola medzi subjektami

Slovenské elektrárne, a.s., IČO: 31 380 751, OZ VYZ Jaslovské Bohunice - žalobca, spoločnosťou Stapro, s.r.o., IČO: 31 421 474, Piešťany a spoločnosťou Prevádzkareň Ostrov, s.r.o., Ostrov 315, IČO: 36 235 695 uzatvorená ku dňu 30.11.2000 Dohoda o započítaní (č.l. 49), podľa ktorej sa okrem iného, na pohľadávku Slovenských elektrární, a.s., OZ VYZ, Jaslovské Bohunice uplatňovanej faktúry č. 8/97 vystavenej na sumu 1.800.000,- Sk započítava v prospech spoločnosti Prevádzkareň Ostrov, s.r.o. suma 390.308,90 Sk. Spoločnosť Prevádzkareň Ostrov, s.r.o., so sídlom Ostrov pri Piešťanoch 315, IČO: 36 235 695 bola do obchodného registra zapísaná dňa 03.02.2000, ktorej spoločníkom je Obec Ostrov, IČO: 00 312 827 a konateľom L. U.

4. V priebehu konania súd prvej inštancie uznesením č. k. 12Cb/37/00 - 69, zo dňa 03.05.2001 pripustil, aby do konania na strane žalovaného vstúpila spoločnosť Prevádzkareň Ostrov, s.r.o., predmetným uznesením ako zmenu žaloby tiež pripustil solidárne uloženie povinnosti obom žalovaným v rozsahu zmeneného žalobného petitu, ktorým žalobca žiadal o zaplatenie sumy 1.409.691,10 Sk s úrokom z omeškania vo výške 18 % ročne od 01.12.2000 do zaplatenia a 18 % úrok z omeškania zo sumy 1.800.000,-Sk od 13.08.1997 do 30.11.2000. Podľa Delimitačného protokolu zo dňa 08.07.1991 bol majetok prevádzkarne rozdelený medzi Obec Ostrov a Obec Veľké Orvište, štatút drobnej prevádzkarne podľa znenia protokolu prevzala Obec Ostrov, ktorá po rozdelení previedla prevádzkareň na Obecný úrad Ostrov a označila ju ako samostatný subjekt, Obecný úrad Ostrov - prevádzkareň. Ku dňu 04.09.1991 bol vykonaný výmaz MNV Ostrov a zapísaný bol Obecný úrad Ostrov.

5. V priebehu konania došlo k zmene na strane žalobcu, a to na základe Zmluvy o predaji podniku, ktorú uzatvoril pôvodný žalobca Slovenské elektrárne a.s. so spoločnosťou Gov Co a.s., ktorá spoločnosť je podľa výpisu z obchodného registra od 05.08.2006 zapísaná pod obchodným menom Jadrová a vyradovacia spoločnosť a.s.

6. Podľa súdu prvej inštancie bolo nepochybné, že Zmluva o dielo č. 21/92 je neplatný právny úkon pre absenciu jej schválenia obecným zastupiteľstvom. Nárok právne posúdil ako vydanie bezdôvodného obohatenia, ktorého sa žalobca domáha proti žalovanej Obci Ostrov, ktorá, podľa prvoinštančného súdu nie je v zmysle ustanovení Obchodného zákonníka podnikateľským subjektom vytvoreným na trvalé uspokojovanie cudzích potrieb za účelom dosahovania zisku, ale je právnickou osobou majúcou charakter orgánu štátnej správy a územnej samosprávy, preto na vzťah, ktorý medzi stranami vznikol aplikoval právnu úpravu obsiahnutú v Občianskom zákonníku a vychádzal z právnej úpravy upravujúcej bezdôvodné obohatenie. Po vznesení námietky premlčania, posudzoval premlčaciu lehotu podľa právnej úpravy uvedenej v Občianskom zákonníku, podľa ktorého objektívna premlčacia lehota začína plynúť od vzniku právneho úkonu a subjektívna odvtedy, kedy sa oprávnený dozvie, čo bolo získané bezdôvodným obohatením a kto ho získal. Strany sporu uzatvorili Zmluvu o dielo č. 21/92 dňa 25.06.1992. Žalobkyňa poskytla žalovanému plnenie dňa 13.08.1997, začiatok plynutia dvojročnej premlčacej doby nastal týmto dňom. Žaloba bola podaná na súd dňa 05.04.2000, čo je po uplynutí dvojročnej premlčacej doby, ktorá uplynula dňa 13.08.1999. Vzhľadom na to, že prvoinštančný súd nárok žalobcu vyhodnotil ako premlčaný, ostatnými tvrdeniami sa už nezaoberal.

7. Krajský súd v Trnave, ako súd odvolací, na odvolanie žalovaného, napadnutým rozsudkom zo dňa 28. mája 2019, č. k. 21Cob/25/2018-618, rozsudok súdu prvej inštancie z 23. novembra 2017, č. k. 7Cb/1/2008-525 zmenil tak, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 46.793,17 eur s 18 % ročným úrokom z omeškania od 1.12.2000 do zaplatenia a 18 % ročný úrok z omeškania zo sumy 59 749,05 eur od 13.08.1997 do 30.11.2000. Žalobcovi priznal plnú náhradu trov konania.

8. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia ako aj obsahu spisu dospel k záveru, že v danej veci nebol daný zákonný dôvod na doplnenie alebo zopakovanie dokazovania podľa § 385 ods. 1 C. s. p., a tým ani na nariadenie pojednávania odvolacím súdom. Uviedol, že odvolací súd vzal do úvahy len tie skutočnosti, ktoré vyplynuli z vykonaných dôkazov a prednesov strán v konaní pred prvoinštančným súdom, pričom Civilný sporový poriadok prevzal tiež možnosť rozhodnúť o odvolaní odvolacím súdom i bez nariadenia odvolacieho pojednávania. Nariadenie pojednávania nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem, ktorého existencia nebola v konaní v danom prípade daná. Uviedol, že v

prípadoch, keď skutkové okolnosti nie sú sporné a právne otázky sa nevyznačujú osobitnou zložitou, neuskutočnenie ústneho pojednávania nespôsobuje ujmu požiadavkám čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ľudských právach, najmä, ak pojednávanie na prvom stupni bolo verejné a vyšší súd prejednáva len otázky právne. (Valer Assalino v. Portugalsko z 20.04.2002).

9. Odvolací súd vyzval strany sporu, aby sa vyjadrili k použitiu § 394 ods. 2 Obchodného zák., vzhľadom k tomu, že premlčanie je v Obchodnom zákonníku upravené komplexne, preto na plnenie poskytnuté v súvislosti s nárokom na bezdôvodné obohatenie je potrebné, podľa odvolacieho súdu, aplikovať právnu úpravu uvedenú v Obchodnom zákonníku, ako aj na použitie § 476 a nasl..

10. Odvolací súd vychádzal zo záveru, že prvoinštančný súd na základe vykonaných dôkazov dospel k správny skutkovým zisteniam, a tak skutkový stav ako bol zistený prvoinštančným súdom odvolací súd bez potreby jeho zopakovania či doplnenia akceptoval. Dôvodom zmeny rozsudku bolo právne posúdenie námietky premlčania, pri ktorom prvoinštančný súd vychádzal z ustanovení Občianskeho zákonníka z dôvodu, že žalovaná Obec Ostrov nie je v zmysle Obchodného zákonníka podnikateľským subjektom, ale je orgánom štátnej správy a územnej samosprávy, preto na záväzkový vzťah, z ktorého nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vznikol sa má posudzovať podľa Občianskeho zákonníka a podľa neho i premlčanie. Pri transakciách, do ktorých Obec Ostrov ako jediný k úkonom spôsobilý subjekt vstupovala, ale zmätočne uvádzala označenie Obecný úrad Ostrov - prevádzkareň, IČO 00 312 827, hoci takýto subjekt nikdy neexistoval, obecný úrad je len výkonným orgánom starostu a zastupiteľstva, ktorý nemá právnu subjektivitu (§ 16 ods. 1 zák. č. 369/1990 Zb.) a IČO, ktoré bolo udávané i ako DIČ, zrejme slúžilo len na účtovné odlišenie podnikateľskej činnosti obce od jej činnosti nepodnikateľskej, čo ale neznamená, že ide o iný subjekt, na čo už vo svojom zrušujúcom rozhodnutí č. k. 21Cob/205/03-210, vydanom dňa 14.12.2004 poukázal odvolací súd. Dokazovanie tiež preukázalo, že žalovaná Obec Ostrov vykonávala i vlastnú prevádzkovú činnosť a záväzkový vzťah, z ktorého je žalovaná, sa tak riadi režimom Obchodného zákonníka podľa § 261 ods.2,3 Obchod. zák. , čím je vyvrátené tvrdenie žalovaného, ktorý sa snaží presadiť názor, že obec nie je podnikateľom, preto nemohla vstúpiť do žiadneho záväzkového vzťahu. Zmluva o dielo č. 21/92 vyžadovala predchádzajúce schválenie obecným zastupiteľstvom, ktoré ale udelené nebolo, čo má za následok jej absolútnu neplatnosť. Nedostatok schválenia nesie so sebou neplatnosť takéhoto právneho úkonu a nárok uplatňovaný žalobcom na vrátenie plnenia poskytnutého na základe zmluvy uzatvorenej podľa Obchodného zákonníka, ktorá je ale neplatným právnym úkonom zakladá nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. Ďalej odvolací súd konštatoval, že žalovaný síce namietal, že v rozsahu bezdôvodného obohatenia vykonal pre žalobcu práce, ale žiadne konkrétne a relevantné dôkazy k tomuto tvrdeniu neprodukoval.

11. K námietke žalovaného, ktorý sa snažil preukázať, že záväzok, ktorý mal voči žalobcovi previedol na iný subjekt, a preto už nemohol byť na plnenie z takéhoto záväzku zaviazaný, je podľa odvolacieho súdu neopodstatnená, pretože Zmluva o predaji podniku zo dňa 01.03.2000, bola opäť uzatvorená s predávajúcim, ktorý ale nemá právnu subjektivitu (Obecný úrad Ostrov - prevádzkareň, IČO: 00 312 827).

12. Odvolací súd s poukazom na s ust. § 369 Obchodného zák. v znení platnom v rozhodnom čase, v roku 1998, v mesiaci august boli priemerné úrokové miery z úverov obchodných bánk 18,51 % (www.nbs.sk), čo neprekračuje zákonom prípustnú sadzbu, priznal nárok na úrok z omeškania. Odvolací súd rovnako neuznal námietky žalovaného týkajúce sa výšky úrokovej sadzby s odkazom na Radbruchovu formulu s tým, že uvedená formula bola použitá pre nemeckú povojnovú ústavnosť a odvolací súd nemá za to, že by bez jej použitia bolo rozhodnutie formalistické a nespravodlivé s prihliadnutím na dĺžku doby omeškania.

13. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie, ktoré odôvodnil poukazom na ust. § 420 písm. f/ C. s. p. a žiadal, aby dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súčasne navrhol odložiť vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia. Podľa dovolateľa súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil strane,

aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. A to tým, že mu bola odňatá možnosť konať pred odvolacím súdom, ktorý mal povinnosť nariadiť pojednávanie, nakoľko nebol splnený ani jeden zákonný predpoklad § 177 ods. 2 C. s. p. Ďalej uviedol, že odvolací súd sa vo svojom rozsudku nevysporiadal s niekoľkými zásadnými stanoviskami žalovaného týkajúcimi sa nespôsobilosti byť pasívne legitimovaná v označenom „obchodno-právnom vzťahu“, namietanou Radbruchovou formulou v otázke percentuálnej výšky príslušenstva pohľadávky z hľadiska etického aj s poukázaním na 8 rokov nečinnosti okresného súdu, ďalej sa nevysporiadal so zásadnou otázkou, či mohol starosta podpísať daný záväzkový vzťah, a nesúhlasil so záverom odvolacieho súdu na aplikáciu Obch. zákonníka na premlčanie práva. Súčasne v podanom dovolaní navrhol odklad vykonateľnosti rozsudku odvolacieho súdu.

14. K dovolaniu žalovaného sa vyjadril žalobca, ktorý ho navrhol odmietnuť. Podľa neho nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, ani to nevyžadoval dôležitý verejný záujem, teda odvolací súd neporušil žiadne ustanovenie C. s. p., keď nenariadil pojednávanie pred rozhodnutím vo veci. Nedošlo k porušeniu práva dovolateľa na spravodlivý proces a tento dovolací dôvod nie je daný. Podľa žalobcu odvolací súd posúdil otázku premlčania bezdôvodného obohatenia správne v súlade s príslušnou úpravou Obchodného zákonníka, pretože vzťah medzi účastníkmi bol jednoznačne vzťahom obchodnoprávnym.

15. Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil splnenie podmienok pre odloženie vykonateľnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia v zmysle ustanovenia § 444 C. s. p. a v súlade s ustálenou praxou tohto súdu o tom nevydal samostatné rozhodnutie.

16. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“) ako súd dovolací [§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“)], po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 C. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C. s. p.) dospel k záveru, že dovolanie žalovaného je potrebné odmietnuť podľa § 447 písm. c/ C. s. p.

17. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je nepochybne tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011). Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

18. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

19. Podľa § 420 C. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

20. Dovolanie v Civilnom sporovom poriadku prešlo zásadnou koncepčnou zmenou. Je koncipované, ako mimoriadny opravný prostriedok sporovej strany. Na základe teoretických úvah, doterajších skúseností súdnej praxe a na základe rozhodovacej činnosti Európskeho súdu pre ľudské práva sa určili dve základné úlohy, ktoré má dovolanie plniť: a/ Náprava najzávažnejších procesných pochybení, t. j. zmätočných rozhodnutí. Zákon nerezignuje na požiadavku individuálnej spravodlivosti, dovolanie však pripúšťa len v prípade závažných procesných pochybení. b/ Riešenie otázok zásadného právneho

významu a zjednocovanie judikatúry. Dlhodobu je riešenie otázok zásadného právneho významu a zjednocovanie judikatúry vnímané ako podstatný prvok naplňovania princípu právnej istoty. Naplnením tejto úlohy plní dovolanie aj celospoločenskú úlohu (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. C. H. Beck: Praha, 2016, s. 1346).

21. Dovolací súd poukazuje na to, že v porovnaní s pôvodnou právnou úpravou (§ 242 ods. 1 druhá veta O. s. p.), súčasná právna úprava už neumožňuje súdu prihliadať na vady zmätočnosti ex offio. Tento postup súvisí s dôsledným zachovávaním dispozičného princípu a princípu právnej istoty, ako aj procesnej zodpovednosti strán za ochranu svojich práv. Odstraňovanie nedostatkov rozhodnutia a konania jemu predchádzajúceho prostredníctvom opravných prostriedkov je v dispozícii strán konania (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. C. H. Beck: Praha, 2016, s. 1420).

22. Dovolací súd je viazaný dovolacími dôvodmi (§ 440 C. s. p.). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (§ 428 C. s. p.). Dovolanie prípustné podľa § 420 C. s. p. možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C. s. p.). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C. s. p.).

23. Predmetom dovolacieho prieskumu je napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ktorým rozhodnutím zmenil rozsudok súdu prvej inštancie. Z tohto dôvodu je dovolanie voči napadnutému rozhodnutiu prípustné podľa § 420 C. s. p., pretože ide o rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým sa konanie v danom procesnom štádiu končí.

24. V danom prípade žalovaný uplatnil dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f/ C. s. p., podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

25. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

26. Pod pojmom „procesný postup“ sa rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to, ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a marenie možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R129/1999, a 1Cdo/6/2014, 3Cdo/38/2015, 5Cdo/201/2011, 6Cdo/90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnu rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu treba pojem „procesný postup“ súdu vykladať takto aj za právnej úpravy účinnej od 1. júla 2016.

27. Z obsahu dovolania je zrejmé, že za vady zmätočnosti podľa § 420 písm. f/ C. s. p., považuje dovolateľ skutočnosť, že odvolací súd sa nevysporiadal s otázkou pasívnej legitímácie žalovaného, použitím „Radbruchovej formuly“ a nesprávne právne posúdil premlčanie práva a nenariadil pojednávanie na prejednanie odvolania.

28. Najvyšší súd už podľa predchádzajúcej právnej úpravy dospel k záveru, že dôvodom znemožňujúcim realizáciu procesných oprávnení účastníka konania (a v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. zakladajúcim prípustnosť dovolania) nebolo podľa predchádzajúcej právnej úpravy nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu ani po novej právnej úprave civilného sporového konania, ktorá nadobudla účinnosť 1. júla 2016, nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ C. s. p. nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu. Taktiež realizácia procesných oprávnení sa účastníkovi neznemožňuje právnym posúdením (viď R 54/2012 a 1Cdo/62/2010, 6Cdo/41/2011). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Aj po 1. júli 2016 nie je žiadny dôvod pre odklon od vyššie uvedeného chápania dopadu prípadného nesprávneho právneho posúdenia veci (nesprávneho vyriešenia niektorej právnej otázky súdom) na možnosť uskutočňovať procesné oprávnenia niektorou zo strán civilného sporového konania.

29. Dovolateľ vyvodzoval procesnú vadu zmätočnosti uvedenú v § 420 písm. f/ C. s. p. aj zo skutočnosti, že odvolací súd rozhodol bez nariadenia pojednávania. Dovolací súd v tejto súvislosti poukazuje na § 385 ods. 1 C. s. p., podľa ktorého na prejednanie odvolania odvolací súd nariadi pojednávanie vždy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo to vyžaduje dôležitý verejný záujem. V súvislosti s nenariadením pojednávania uvádza, že pojednávanie na odvolacom súde je fakultatívne, teda súd ho nariaďovať nemusí, okrem prípadov uvedených v § 385 C. s. p., a to iba v prípade, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo to vyžaduje dôležitý verejný záujem. V predmetnej veci nenastala žiadna z vyššie uvedených skutočností. Námietka, že namietaným postupom odvolacieho súdu došlo k procesnej vade zmysle § 420 písm. f/ C. s. p., je preto neopodstatnená.

30. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd dospel k záveru, že dovolateľ nedôvodne namietal existenciu vady uvedenej v § 420 písm. f/ C. s. p. Preto dovolací súd podľa § 447 písm. c/ C. s. p. dovolanie ako procesne neprístupné odmietol.

31. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C. s. p.). O výške náhrady trov konania žalobcu rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

32. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

1. Okresný súd Piešťany, ako súd prvej inštancie, rozsudkom z 23. novembra 2017, č. k. 7Cb/1/2008-525 žalobu zamietol. Žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Súd prvej inštancie zistil, že medzi stranami bola uzatvorená Zmluva o dielo č. 21/92, medzi žalobcom ako objednávateľom, pôvodne označeným ako SEP - Atómové elektrárne Bohunice - odštepny závod Jaslovské Bohunice a na strane zhotoviteľa bol uvedený Obecný úrad Ostrov - prevádzkareň, zastúpená starostom Jozefom Kabátom, IČO: 00 312 827. Na základe uvedenej Zmluvy bola žalobcom poskytnutá

zhotoviteľovi zálohová platba v sume 1.800 000,- Sk, ktorá bola poukázaná na účet č. 97731212 vedený VÚB a.s. K platbe bola vyhotovená zálohová faktúra č. 8/97 zo dňa 06.08.1997, v ktorej je ako dodávateľ označený Obecný úrad Ostrov - prevádzkareň, IČO: 00 312 827, ktorá je v dolnej časti opatrená pečiatkou Obecný úrad Ostrov - prevádzkareň a nečitateľný podpis. K Zmluve o dielo okrem iných bol uzatvorený Dodatok č. 3, dňa 14.08.1996, ktorým sa zmenilo označenie zhotoviteľa na Obecný úrad -prevádzkareň Ostrov, zastúpený vedúcim prevádzky Jaroslavom Michalcom, IČO: 00 312 827.

3. Prvoinštančný súd vykonaným dokazovaním, zistil, že bez uvedenia dátumu bola medzi subjektami Slovenské elektrárne, a.s., IČO: 31 380 751, OZ VYZ Jaslovské Bohunice - žalobca, spoločnosťou Stapro, s.r.o., IČO: 31 421 474, Piešťany a spoločnosťou Prevádzkareň Ostrov, s.r.o., Ostrov 315, IČO: 36 235 695 uzatvorená ku dňu 30.11.2000 Dohoda o započítaní (č.l. 49), podľa ktorej sa okrem iného, na pohľadávku Slovenských elektrární, a.s., OZ VYZ, Jaslovské Bohunice uplatňovanej faktúry č. 8/97 vystavenej na sumu 1.800.000,- Sk započítava v prospech spoločnosti Prevádzkareň Ostrov, s.r.o. suma 390.308,90 Sk. Spoločnosť Prevádzkareň Ostrov, s.r.o., so sídlom Ostrov pri Piešťanoch 315, IČO: 36 235 695 bola do obchodného registra zapísaná dňa 03.02.2000, ktorej spoločníkom je Obec Ostrov, IČO: 00 312 827 a konateľom Jaroslav Michalec.

4. V priebehu konania súd prvej inštancie uznesením č. k. 12Cb/37/00 - 69, zo dňa 03.05.2001 pripustil, aby do konania na strane žalovaného vstúpila spoločnosť Prevádzkareň Ostrov, s.r.o., predmetným uznesením ako zmenu žaloby tiež pripustil solidárne uloženie povinnosti obom žalovaným v rozsahu zmeneného žalobného petitu, ktorým žalobca žiadal o zaplatenie sumy 1.409.691,10 Sk s úrokom z omeškania vo výške 18 % ročne od 01.12.2000 do zaplatenia a 18 % úrok z omeškania zo sumy 1.800.000,-Sk od 13.08.1997 do 30.11.2000. Podľa Delimitačného protokolu zo dňa 08.07.1991 bol majetok prevádzkarne rozdelený medzi Obec Ostrov a Obec Veľké Orvište, štatút drobnej prevádzkarne podľa znenia protokolu prevzala Obec Ostrov, ktorá po rozdelení previedla prevádzkareň na Obecný úrad Ostrov a označila ju ako samostatný subjekt, Obecný úrad Ostrov - prevádzkareň. Ku dňu 04.09.1991 bol vykonaný výmaz MNV Ostrov a zapísaný bol Obecný úrad Ostrov.

5. V priebehu konania došlo k zmene na strane žalobcu, a to na základe Zmluvy o predaji podniku, ktorú uzatvoril pôvodný žalobca Slovenské elektrárne a.s. so spoločnosťou Gov Co a.s., ktorá spoločnosť je podľa výpisu z obchodného registra od 05.08.2006 zapísaná pod obchodným menom Jadrová a vyradovacia spoločnosť a.s.

6. Podľa súdu prvej inštancie bolo nepochybné, že Zmluva o dielo č. 21/92 je neplatný právny úkon pre absenciu jej schválenia obecným zastupiteľstvom. Nárok právne posúdil ako vydanie bezdôvodného obohatenia, ktorého sa žalobca domáha proti žalovanej Obci Ostrov, ktorá, podľa prvoinštančného súdu nie je v zmysle ustanovení Obchodného zákonníka podnikateľským subjektom vytvoreným na trvalé uspokojovanie cudzích potrieb za účelom dosahovania zisku, ale je právnickou osobou majúcou charakter orgánu štátnej správy a územnej samosprávy, preto na vzťah, ktorý medzi stranami vznikol aplikoval právnu úpravu obsiahnutú v Občianskom zákonníku a vychádzal z právnej úpravy upravujúcej bezdôvodné obohatenie. Po vznosení námietky premlčania, posudzoval premlčaciu lehotu podľa právnej úpravy uvedenej v Občianskom zákonníku, podľa ktorého objektívna premlčacia lehota začína plynúť od vzniku právneho úkonu a subjektívna odvtedy, kedy sa oprávnený dozvie, čo bolo získané bezdôvodným obohatením a kto ho získal. Strany sporu uzatvorili Zmluvu o dielo č. 21/92 dňa 25.06.1992. Žalobkyňa poskytla žalovanému plnenie dňa 13.08.1997, začiatok plynutia dvojročnej premlčacej doby nastal týmto dňom. Žaloba bola podaná na súd dňa 05.04.2000, čo je po uplynutí dvojročnej premlčacej doby, ktorá uplynula dňa 13.08.1999. Vzhľadom na to, že prvoinštančný súd nárok žalobcu vyhodnotil ako premlčaný, ostatnými tvrdeniami sa už nezaoberal.

7. Krajský súd v Trnave, ako súd odvolací, na odvolanie žalovaného, napadnutým rozsudkom zo dňa 28. mája 2019, č. k. 21Cob/25/2018-618, rozsudok súdu prvej inštancie z 23. novembra 2017, č. k. 7Cb/1/2008-525 zmenil tak, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 46.793,17 eur s 18 % ročným úrokom z omeškania od 1.12.2000 do zaplatenia a 18 % ročný úrok z omeškania zo sumy 59

749,05 eur od 13.08.1997 do 30.11.2000. Žalobcovi priznal plnú náhradu trov konania.

8. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia ako aj obsahu spisu dospel k záveru, že v danej veci nebol daný zákonný dôvod na doplnenie alebo zopakovanie dokazovania podľa § 385 ods. 1 C. s. p., a tým ani na nariadenie pojednávania odvolacím súdom. Uviedol, že odvolací súd vzal do úvahy len tie skutočnosti, ktoré vyplynuli z vykonaných dôkazov a prednesov strán v konaní pred prvoinštančným súdom, pričom Civilný sporový poriadok prevzal tiež možnosť rozhodnúť o odvolaní odvolacím súdom i bez nariadenia odvolacieho pojednávania. Nariadenie pojednávania nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem, ktorého existencia nebola v konaní v danom prípade daná. Uviedol, že v prípadoch, keď skutkové okolnosti nie sú sporné a právne otázky sa nevyznačujú osobitnou zložitosťou, neuskutočnenie ústneho pojednávania nespôsobuje ujmu požiadavkám čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ľudských právach, najmä, ak pojednávanie na prvom stupni bolo verejné a vyšší súd prejednáva len otázky právne. (Valer Assalino v. Portugalsko z 20.04.2002).

9. Odvolací súd vyzval strany sporu, aby sa vyjadrili k použitiu § 394 ods. 2 Obchodného zák., vzhľadom k tomu, že premlčanie je v Obchodnom zákonníku upravené komplexne, preto na plnenie poskytnuté v súvislosti s nárokom na bezdôvodné obohatenie je potrebné, podľa odvolacieho súdu, aplikovať právnu úpravu uvedenú v Obchodnom zákonníku, ako aj na použitie § 476 a nasl..

10. Odvolací súd vychádzal zo záveru, že prvoinštančný súd na základe vykonaných dôkazov dospel k správny skutkovým zisteniam, a tak skutkový stav ako bol zistený prvoinštančným súdom odvolací súd bez potreby jeho zopakovania či doplnenia akceptoval. Dôvodom zmeny rozsudku bolo právne posúdenie námietky premlčania, pri ktorom prvoinštančný súd vychádzal z ustanovení Občianskeho zákonníka z dôvodu, že žalovaná Obec Ostrov nie je v zmysle Obchodného zákonníka podnikateľským subjektom, ale je orgánom štátnej správy a územnej samosprávy, preto na záväzkový vzťah, z ktorého nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vznikol sa má posudzovať podľa Občianskeho zákonníka a podľa neho i premlčanie. Pri transakciách, do ktorých Obec Ostrov ako jediný k úkonom spôsobilý subjekt vstupovala, ale zmätočne uvádzala označenie Obecný úrad Ostrov - prevádzkareň, IČO 00 312 827, hoci takýto subjekt nikdy neexistoval, obecný úrad je len výkonným orgánom starostu a zastupiteľstva, ktorý nemá právnu subjektivitu (§ 16 ods. 1 zák. č. 369/1990 Zb.) a IČO, ktoré bolo udávané i ako DIČ, zrejme slúžilo len na účtovné odlišenie podnikateľskej činnosti obce od jej činnosti nepodnikateľskej, čo ale neznamená, že ide o iný subjekt, na čo už vo svojom zrušujúcom rozhodnutí č. k. 21Cob/205/03-210, vydanom dňa 14.12.2004 poukázal odvolací súd. Dokazovanie tiež preukázalo, že žalovaná Obec Ostrov vykonávala i vlastnú prevádzkovú činnosť a záväzkový vzťah, z ktorého je žalovaná, sa tak riadi režimom Obchodného zákonníka podľa § 261 ods.2,3 Obchod. zák., čím je vyvrátené tvrdenie žalovaného, ktorý sa snaží presadiť názor, že obec nie je podnikateľom, preto nemohla vstúpiť do žiadneho záväzkového vzťahu. Zmluva o dielo č. 21/92 vyžadovala predchádzajúce schválenie obecným zastupiteľstvom, ktoré ale udelené nebolo, čo má za následok jej absolútnu neplatnosť. Nedostatok schválenia nesie so sebou neplatnosť takéhoto právneho úkonu a nárok uplatňovaný žalobcom na vrátenie plnenia poskytnutého na základe zmluvy uzatvorenej podľa Obchodného zákonníka, ktorá je ale neplatným právnym úkonom zakladá nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. Ďalej odvolací súd konštatoval, že žalovaný síce namietal, že v rozsahu bezdôvodného obohatenia vykonal pre žalobcu práce, ale žiadne konkrétne a relevantné dôkazy k tomuto tvrdeniu neprodukoval.

11. K námietke žalovaného, ktorý sa snažil preukázať, že záväzok, ktorý mal voči žalobcovi previedol na iný subjekt, a preto už nemohol byť na plnenie z takéhoto záväzku zaviazaný, je podľa odvolacieho súdu neopodstatnená, pretože Zmluva o predaji podniku zo dňa 01.03.2000, bola opäť uzatvorená s predávajúcim, ktorý ale nemá právnu subjektivitu (Obecný úrad Ostrov - prevádzkareň, IČO: 00 312 827).

12. Odvolací súd s poukazom na s ust. § 369 Obchodného zák. v znení platnom v rozhodnom čase, v roku 1998, v mesiaci august boli priemerné úrokové miery z úverov obchodných bánk 18,51 % (www.nbs.sk), čo neprekračuje zákonom prípustnú sadzbu, priznal nárok na úrok z omeškania.

Odvolačný súd rovnako neuznal námietky žalovaného týkajúce sa výšky úrokovej sadzby s odkazom na Radbruchovu formulu s tým, že uvedená formula bola použitá pre nemeckú povojnovú ústavnosť a odvolací súd nemá za to, že by bez jej použitia bolo rozhodnutie formalistické a nespravodlivé s prihliadnutím na dĺžku doby omeškania.

13. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie, ktoré odôvodnil poukazom na ust. § 420 písm. f/ C. s. p. a žiadal, aby dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súčasne navrhol odložiť vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia. Podľa dovolateľa súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. A to tým, že mu bola odňatá možnosť konať pred odvolacím súdom, ktorý mal povinnosť nariadiť pojednávanie, nakoľko nebol splnený ani jeden zákonný predpoklad § 177 ods. 2 C. s. p. Ďalej uviedol, že odvolací súd sa vo svojom rozsudku nevysporiadal s niekoľkými zásadnými stanoviskami žalovaného týkajúcimi sa nespôsobilosti byť pasívne legitimovaná v označenom „obchodno-právnom vzťahu“, namietanou Radbruchovou formulou v otázke percentuálnej výšky príslušenstva pohľadávky z hľadiska etického aj s poukázaním na 8 rokov nečinnosti okresného súdu, ďalej sa nevysporiadal so zásadnou otázkou, či mohol starosta podpísať daný záväzkový vzťah, a nesúhlasil so záverom odvolacieho súdu na aplikáciu Obch. zákonníka na premlčanie práva. Súčasne v podanom dovolaní navrhol odklad vykonateľnosti rozsudku odvolacieho súdu.

14. K dovolaniu žalovaného sa vyjadril žalobca, ktorý ho navrhol odmietnuť. Podľa neho nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, ani to nevyžadoval dôležitý verejný záujem, teda odvolací súd neporušil žiadne ustanovenie C. s. p., keď nenariadil pojednávanie pred rozhodnutím vo veci. Nedošlo k porušeniu práva dovolateľa na spravodlivý proces a tento dovolací dôvod nie je daný. Podľa žalobcu odvolací súd posúdil otázku premlčania bezdôvodného obohatenia správne v súlade s príslušnou úpravou Obchodného zákonníka, pretože vzťah medzi účastníkmi bol jednoznačne vzťahom obchodnoprávnym.

15. Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil splnenie podmienok pre odloženie vykonateľnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia v zmysle ustanovenia § 444 C. s. p. a v súlade s ustálenou praxou tohto súdu o tom nevydal samostatné rozhodnutie.

16. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“) ako súd dovolací [§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“)], po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 C. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C. s. p.) dospel k záveru, že dovolanie žalovaného je potrebné odmietnuť podľa § 447 písm. c/ C. s. p.

17. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je nepochybne tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011). Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

18. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

19. Podľa § 420 C. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd alebo f) súd nesprávnym

procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

20. Dovolanie v Civilnom sporovom poriadku prešlo zásadnou koncepčnou zmenou. Je koncipované, ako mimoriadny opravný prostriedok sporovej strany. Na základe teoretických úvah, doterajších skúseností súdnej praxe a na základe rozhodovacej činnosti Európskeho súdu pre ľudské práva sa určili dve základné úlohy, ktoré má dovolanie plniť: a/ Náprava najzávažnejších procesných pochybení, t. j. zmätočných rozhodnutí. Zákon nerezignuje na požiadavku individuálnej spravodlivosti, dovolanie však pripúšťa len v prípade závažných procesných pochybení. b/ Riešenie otázok zásadného právneho významu a zjednocovanie judikatúry. Dlhodobou je riešenie otázok zásadného právneho významu a zjednocovanie judikatúry vnímané ako podstatný prvok naplňovania princípu právnej istoty. Naplnením tejto úlohy plní dovolanie aj celospoločenskú úlohu (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. C. H. Beck: Praha, 2016, s. 1346).

21. Dovolací súd poukazuje na to, že v porovnaní s pôvodnou právnou úpravou (§ 242 ods. 1 druhá veta O. s. p.), súčasná právna úprava už neumožňuje súdu prihliadať na vady zmätočnosti ex offio. Tento postup súvisí s dôsledným zachovávaním dispozičného princípu a princípu právnej istoty, ako aj procesnej zodpovednosti strán za ochranu svojich práv. Odstraňovanie nedostatkov rozhodnutia a konania jemu predchádzajúceho prostredníctvom opravných prostriedkov je v dispozícii strán konania (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. C. H. Beck: Praha, 2016, s. 1420).

22. Dovolací súd je viazaný dovolacími dôvodmi (§ 440 C. s. p.). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (§ 428 C. s. p.). Dovolanie prípustné podľa § 420 C. s. p. možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C. s. p.). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C. s. p.).

23. Predmetom dovolacieho prieskumu je napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ktorým rozhodnutím zmenil rozsudok súdu prvej inštancie. Z tohto dôvodu je dovolanie voči napadnutému rozhodnutiu prípustné podľa § 420 C. s. p., pretože ide o rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým sa konanie v danom procesnom štádiu končí.

24. V danom prípade žalovaný uplatnil dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f/ C. s. p., podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

25. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

26. Pod pojmom „procesný postup“ sa rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to, ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mariaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R129/1999, a 1Cdo/6/2014, 3Cdo/38/2015, 5Cdo/201/2011, 6Cdo/90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnú rozhodovaciu

činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu treba pojem „procesný postup“ súdu vykladať takto aj za právnej úpravy účinnej od 1. júla 2016.

27. Z obsahu dovolania je zrejmé, že za vady zmätočnosti podľa § 420 písm. f/ C. s. p., považuje dovolateľ skutočnosť, že odvolací súd sa nevysporiadal s otázkou pasívnej legitímácie žalovaného, použitím „Radbruchovej formuly“ a nesprávne právne posúdil premlčanie práva a nenariadil pojednávanie na prejednanie odvolania.

28. Najvyšší súd už podľa predchádzajúcej právnej úpravy dospel k záveru, že dôvodom znemožňujúcim realizáciu procesných oprávnení účastníka konania (a v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. zakladajúcim prípustnosť dovolania) nebolo podľa predchádzajúcej právnej úpravy nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu ani po novej právnej úprave civilného sporového konania, ktorá nadobudla účinnosť 1. júla 2016, nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ C. s. p. nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu. Taktiež realizácia procesných oprávnení sa účastníkovi neznemožňuje právnym posúdením (viď R 54/2012 a 1Cdo/62/2010, 6Cdo/41/2011). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Aj po 1. júli 2016 nie je žiadny dôvod pre odklon od vyššie uvedeného chápania dopadu prípadného nesprávneho právneho posúdenia veci (nesprávneho vyriešenia niektorej právnej otázky súdom) na možnosť uskutočňovať procesné oprávnenia niektorou zo strán civilného sporového konania.

29. Dovolateľ vyvodzoval procesnú vadu zmätočnosti uvedenú v § 420 písm. f/ C. s. p. aj zo skutočnosti, že odvolací súd rozhodol bez nariadenia pojednávania. Dovolací súd v tejto súvislosti poukazuje na § 385 ods. 1 C. s. p., podľa ktorého na prejednanie odvolania odvolací súd nariadi pojednávanie vždy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo to vyžaduje dôležitý verejný záujem. V súvislosti s nenariadením pojednávania uvádza, že pojednávanie na odvolacom súde je fakultatívne, teda súd ho nariaďovať nemusí, okrem prípadov uvedených v § 385 C. s. p., a to iba v prípade, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo to vyžaduje dôležitý verejný záujem. V predmetnej veci nenastala žiadna z vyššie uvedených skutočností. Námietka, že namietaným postupom odvolacieho súdu došlo k procesnej vade zmysle § 420 písm. f/ C. s. p., je preto neopodstatnená.

30. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd dospel k záveru, že dovolateľ nedôvodne namietal existenciu vady uvedenej v § 420 písm. f/ C. s. p. Preto dovolací súd podľa § 447 písm. c/ C. s. p. dovolanie ako procesne neprístupné odmietol.

31. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C. s. p.). O výške náhrady trov konania žalobcu rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

32. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).